

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/115/2019
Identifikačné číslo spisu: 7115202876
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7115202876.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Petříkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Márie Trubanovej, PhD., v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, proti žalovanej Q. H., bývajúcej v S., zastúpenej Mgr. Ladislavom Riedlom, advokátom, s o sídlom v Prešove, Levočská 89, o zaplatenie 23.671,76 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 24C/82/2015, o dovolaniach žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2018 sp. zn. 5Co/404/2017, takto

rozhodol:

Z a m i e t a dovolanie žalobkyne proti tej časti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2018 sp. zn. 5Co/404/2017 a rozsudku Okresného súdu Košice I z 25. apríla 2017 č. k. 24C/82/2015-199 vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol vo vzťahu k zmluve o úvere č. XXXXXX z 22. mája 2012.

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2018 sp. zn. 5Co/404/2017 a rozsudok Okresného súdu Košice I z 25. apríla 2017 č. k. 24C/82/2015-199 vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol vo vzťahu k zmluve o úvere č. XXXXXX zo 14. decembra 2011 a vo výroku o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Košice I na ďalšie konanie.

Dovolanie žalovanej o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice I (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhala, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 23.671,76 Eur, úroku z omeškania vo výške 5,11 % ročne zo sumy 8.390,66 Eur od 25. novembra 2014 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 8.390,66 Eur od 25. novembra 2014 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 4,63 % ročne zo sumy 12.532,67 Eur od 25. novembra 2014 až do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 12.532,67 Eur od 25. novembra 2014 až do zaplatenia.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 25. apríla 2017 č. k. 24C/82/2015-199 vo výroku I. rozhodol, že žalovaná je povinná zo zmluvy o úvere č. XXXXXX zo dňa 22.5.2012 zaplatiť žalobkyni sumu 11.926,13 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania (z omeškaných splátok do zosplatnenia úveru) vo výške 7,10 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 12.044,13 Eur od 15.11.2013 do 29.6.2014, úrok z omeškania vo výške 8,15 % zo sumy 11.964,13 Eur od 30.6.2014 do 23.9.2014, úrok z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 11.944,13 Eur od 24.9.2014 do 30.10.2014, úrok z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 11.935,13 Eur od 31.10.2014 do 29.11.2014 a úrok z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 11.926,13 Eur od 30.11.2014 až do zaplataenia, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Vo výroku III. rozhodol, že žalovaná je povinná zo zmluvy o úvere č. XXXXXX zo dňa 14.12.2011 zaplatiť žalobkyni sumu 5.898,40 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 25.11.2014 až do zaplataenia v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku IV. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Vo výroku V. priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 50 % a vo výroku VI. zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní nebolo sporné, že sporové strany uzavreli dve spotrebiteľské zmluvy a to zmluvu o spotrebnom úvere č. XXXXXX dňa 22. mája 2012 a č. XXXXXX zo dňa 14. decembra 2011. Vo vzťahu k zmluve č. XXXXXX súd prvej inštancie uviedol, že záväzkovoprávny vzťah, ktorý vznikol na základe tejto zmluvy, napriek právnej forme a teda, napriek tomu, že po právnej stránke ide o absolútny obchod podľa ustanovenia § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka, je svojím charakterom spotrebiteľským vzťahom. Poznamenal, že žalobkyňa nepochybne výšku splátky úveru oznámila žalovanej jednostranným úkonom až po uzavretí zmluvy o úvere, čím mal za to, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. a/ a v/ OZ, pretože zmluva požaduje od žalovanej uhradenie úverovej splátky, o výške ktorej nebola pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaná, resp. ktorej výška nebola upravená priamo v zmluve. Takúto podmienku zákon hodnotí ako neplatnú. S touto úpravou, koncipovanou Občianskym zákonníkom korešponduje aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinný od 2. apríla 2010, ako aj predchádzajúci zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov pokladajú za jednu zo základných obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Za predpokladu, že úver bol reálne poskytnutý a spotrebiteľ ho začal čerpať, uvedené zákony zmluvu považujú za platnú, no ustanovujú sankciu, podľa ktorej platí, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uplatnením uvedenej konštrukcie súd dospel k záveru, že žalovaná je povinná žalobkyni zaplatiť len to, čo jej bolo reálne poskytnuté, resp. len rozdiel medzi sumou, ktorú žalobkyňa žalovanej reálne poskytla a tým, čo už žalovaná na úver zaplatila. Zároveň vyhovel nároku žalobkyne na zaplataenie úrokov z omeškania, ktoré predstavujú zákonom stanovenú sankciu z omeškania. Avšak v prevyšujúcej časti vo výroku II., v rámci ktorej sa žalobkyňa domáhala zaplataenia úrokov vo výške 4,63 % zo sumy 12.532,67 Eur od 25. novembra 2014 žalobu zamietol. Vo vzťahu k zmluve č. XXXXXX uviedol, že vzhľadom na účel zmluvy a zabezpečenie záložným právom mal za to, že ide o úver, na ktorý sa zákon o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje. Poznamenal, že konštrukcia, ktorá bola použitá pri právnom posúdení prvej zmluvy č. XXXXXX, spočívajúca v sankcii za absenciu základnej obsahovej náležitosti zmluvy - výšky splátky úveru, t. j. že úver je bezúročný a bez poplatkov, teda na tento prípad použiteľný nie je. Zaviazal tak žalovanú na zaplataenie sumy 5.898,40 Eur, t. j. zostávajúcu časť úverovej istiny (zaplatený bol poplatok, úroky z omeškania, úroky z úveru a časť úverovej istiny). V prevyšujúcej časti uplatnenej istiny 2.621,02 Eur žalobu ako nedôvodnú zamietol. Priznal žalobkyni úrok z omeškania zo sumy 5.898,40 Eur od 25. novembra 2014 až do zaplataenia. Avšak v prevyšujúcej časti vo výroku IV., v rámci ktorej si žalobkyňa uplatňovala úroky vo výške 5,11 % ročne zo zostatku úverovej istiny od 25. novembra 2014 až do zaplataenia, žalobu zamietol. Mal za to, že aj keď sa v danom prípade jedná o hypotekárny úver, ktorého právna forma vychádza z Obchodného zákonníka, ide o spotrebiteľský vzťah, ktorému má byť poskytnutá ochrana v prospech spotrebiteľa. Poznamenal, že aj z príslušnej judikatúry síce vyplýva, že úrok z úveru predstavuje pre veriteľa odplatu za poskytnutie úveru, avšak iná situácia nastane v prípade, ak dôjde k predčasnému mimoriadnemu zosplatneniu úveru, kedy veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru. Vo vzťahu k námietke žalovanej, že predmet zálohu bol na dobrovoľnej dražbe podhodnotený uviedol, že táto námietka nemá žiaden vplyv na posúdenie predmetu tohto konania. Mal za to, že v tomto konaní sa nemohol zaoberať otázkou platnosti dražby. Stotožnil sa s

argumentáciou žalobkyne, že zákon o dobrovoľných dražbách podmieňuje možnosť určenia dražby za neplatnú včasným podaním žaloby v lehote troch mesiacov odo dňa jej konania, inak toto právo definitívne zaniká (§ 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách). Márnym uplynutím trojmesačnej lehoty zákon konštruje faktický stav spočívajúci v tom, že otázkou platnosti dražby ako takej sa už nemožno ďalej zaoberať a to ani s ako prejudiciálnou otázkou. V záujme zachovania právnej istoty je takýto postup neprípustný. Udelením príklepu prešlo vlastnícke právo k predmetu dražby na vydražiteľa, pričom žalovanej nič nebránilo v tom, aby podala v zákonnej lehote žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorá sa uskutočnila 4. septembra 2014. Pretože platnosť dražby nebola v dôsledku pasivity žalovanej spochybnená, súd vychádzal z toho, že dražba bola vykonaná v súlade so zákonom o dobrovoľnej dražbe. Z tohto dôvodu zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 40C/120/2014 o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. O nároku na náhradu trov rozhodol podľa zásady úspechu v konaní v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplata istiny spolu vo výške 23.671,76 Eur. Žalobkyni priznal istinu spolu vo výške 17.831,63 Eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje úspech v rozsahu 75 %. Neúspech žalobkyne predstavuje zamietnutý nárok, v percentuálnom vyjadrení v rozsahu 25 %. Pomer úspechu a neúspechu predstavuje 50 % v prospech žalobkyne. Súd preto žalobkyni priznal náhradu trov v rozsahu 50 %.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu podali žalobkyňa a žalovaná odvolanie. Krajský súd v Košiciach (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 26. júna 2018 sp. zn. 5Co/404/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je preskúmateľné, v ktorom súd prvej inštancie výstižne vysvetlil a posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán, pričom mal za to, že jeho závery sú jednoznačné, správne a zákonné. Poznamenal, že odvolanie žalobkyne je absolútne neopodstatnené. Vo vzťahu k námietke žalovanej, že predmet zálohu bol na dobrovoľnej dražbe podhodnotený, poznamenal, že túto skutočnosť nemožno posudzovať ako relevantnú námietku, pretože v konaní sa súd nezaoberal otázkou platnosti dražby. Uviedol, že argumentácia žalobkyne, že zákon o dobrovoľných dražbách podmieňuje možnosť určenia dražby za neplatnú včasným podaním žaloby v lehote troch mesiacov odo dňa jej konania, inak toto právo definitívne zaniká, je správna. Márnym uplynutím trojmesačnej lehoty zákon konštruje faktický stav, lebo otázkou platnosti dražby ako takej sa už nemožno ďalej zaoberať ex lege a to ani ako s prejudiciálnou otázkou (zákaz *lex specialis*). Udelením príklepu prejde vlastnícke právo k predmetu dražby na vydražiteľa, pričom žalovanej nič nebránilo v tom, aby podala v zákonnej lehote žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorá sa uskutočnila 4. septembra 2014. Žalovaná sa v tomto konaní však nedomáha určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby, a preto nebolo opodstatnené ani prerušenie konania, ktoré žiadala (v ňom sa uplatňuje pohľadávka z hlavného záväzkového vzťahu pre existenciu sporu týkajúceho sa platnosti o výkone záložného práva). Takéto prerušenie konania nie je ani účelné ani hospodárne, výsledok prebiehajúceho konania pod sp. zn. 40C/120/2014 nemá pre nedostatok súvislosti a kauzálnych vzťahov oboch sporov žiadny význam, žalovaná porušila záväzok splácať úver riadne a včas a podľa § 151a Občianskeho zákonníka súd vyhodnotil ako platnú zmluvu o záložnom práve záložného veriteľa. Doplnil, že ak súd prvej inštancie priznal žalobkyni aj úroky z omeškania zo sumy 5.898,40 Eur pri omeškaní žalovanej od započítania výťažku dražby, t. j. od 25. novembra 2014 až do zaplata, výška úrokov je 8,05 % ročne a v prevyšujúcej časti uplatnených úrokov z omeškania bola správne žaloba zamietnutá ako neopodstatnená. S podstatnými námietkami žalobkyne ale aj žalovanej sa v podstate vypořiadal už súd prvej inštancie v precíznych dôvodoch v odôvodnení rozsudku a odvolací súd na tieto dôvody poukazuje. Pre úplnosť napokon odvolací súd uviedol, že ďalšiu judikatúru ohľadne súvisiaceho konania o záložnom práve a kauzálny prepojenosti týchto konaní, lebo ústavný súd nálezom II. ÚS 250/2011 z 8. decembra 2011 poukázal na typický rozpor zabezpečenia záložným právom obchodnoprávneho záväzku, keďže vo vzťahu k rovnakému zabezpečeniu záväzkov v občianskoprávných veciach bol zákonodarcom ponechaný režim s odlišnými charakteristikami, tiež takýto právny vzťah v rozdielosti právneho režimu daného právnou úpravou môže vyvolať v závislosti od záverov posúdenia opodstatnenosti premietnutia odlišnosti oboch prípadov do právnej úpravy, aj jej nasledujúcu potrebu jeho posúdenia z hľadiska jeho súladnosti aj so základnými ústavnými princípmi podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, ale pre obmedzený rámec vysvetlenia sporu tohto odvolacieho konania nie je potrebné sa týmito otázkami zaoberať a napokon aj tieto otázky posudzovať (pozri aj zák.

č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, kde sa posudzujú nároky záložného práva záložného veriteľa podľa právnej úpravy účinnej od 1. januára 2003); v tomto spore sa ale súd prvej inštancie nemal čo zaoberať záložným právom, keďže išlo o poskytnutie bezúčelového úveru žalovanej v sume 12.900 Eur, a to na dlhú dobu 19 rokov. Vo výroku o trovách odvolacieho konania odvolací súd poukazuje na aplikáciu viacerých právnych predpisov, a preto podľa § 396 CSP nepriznal stranám sporu náhradu trov konania, aj keď žalobkyňa bola úspešná sčasti, je tu daný dôvod hodný osobitného zreteľa.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako dovolateľka 1/) a žalovaná (ďalej ako dovolateľka 2/) dovolanie.

5. Dovolaťka 1/ svoje dovolanie odôvodnila poukazom na § 420 písm. f/ CSP a poukazom § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP uviedla, že JUDr. Andrej Šalata rozhodol v obdobnej veci, resp. v prípade opačne ako je tomu v tomto prípade. Poznamenala, že neexistuje žiaden relevantný dôvod, prečo by mal člen senátu v jednom prípade hlasovať za potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie a v inom za zrušenie. Keďže JUDr. Andrej Šalata oponentúru svojmu vlastnému právnemu názoru nijako neodôvodnil, dovolateľka má za to, že takýto postup sudcu sa javí ako nepredvídateľný a prekvapivý. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to od otázky „či má veriteľ právo na zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutého úveru až do jeho vrátenia, a to aj za obdobie po splatnosti“. Dôvodila, že v danom spore sa domáhala zaplatenia pohľadávok vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebnom úvere č. XXXXXX zo dňa 22. mája 2012 a zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zo dňa 14. decembra 2011. Poukázala pritom na článok IV. ods. 5 a článok IV. ods. 2 a 3 zmluvy o úvere a na § 503 ods. 1 a § 503 ods. 3 ObZ, pričom v týchto ustanoveniach je explicitne vyjadrená povinnosť dlžníka zaplatiť úroky z omeškania z nesplateného úveru odo dňa prvého čerpania až do dňa jeho skutočného splatenia a to aj bez duplicitných dojednaní v zmluvách o úvere. Uviedla, že nakoľko tento nárok na zaplatenie úrokov z úveru vyplýva priamo zo zákona, má za to, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď nepriznal nárok na zaplatenie zmluvného nároku po zosplatení úveru. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd tomuto dovolaniu v celom rozsahu vyhovel.

6. Dovolaťka 2/ svoje dovolanie odôvodnila poukazom na § 420 písm. f/ CSP. Uviedla, že odvolací súd sa odmietol zaoberať uplatnenými prostriedkami procesnej obrany o výške plnenia, ktoré si na dlh započítala žalobkyňa speňažením jej nehnuteľností. Nesprávne priznal žalobkyni nárok na zosplatenie úveru a nijako neposúdil odvolaním napadnutú neúčelnosť trov konania, čím tak došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom výroku zrušil a odložil vykonateľnosť rozhodnutia.

7. K dovolaniu dovolateľky 2/ sa vyjadrila dovolateľka 1/. Uviedla, že má za to, že dovolanie dovolateľky 2/ nie je vymedzené dovolacími dôvodmi a spôsobom vyplývajúcim z § 431 a § 432 CSP. Preto navrhla, aby dovolací súd jej dovolanie odmietol.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolania boli podané včas (§ 424 CSP) a to oprávnenými subjektami (§ 427 CSP), zastúpenými podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie dovolateľky 1/ je sčasti dôvodné a dovolanie dovolateľky 2/ nie je prípustné.

10. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný

opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

13. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c / náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

13.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

14. Dovolateľka v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a písm. b/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP uviedla, že JUDr. Andrej Šalata rozhodol v obdobnej veci, resp. prípade opačne ako je tomu v tomto prípade. Poznamenala, že neexistuje žiaden relevantný dôvod, prečo by mal člen senátu v jednom prípade hlasovať za potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie a v inom za zrušenie.

15. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namietal, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednanja veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem

nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

17. Vo vzťahu k predmetnej námietke dovolací súd uvádza, že navzdory legitímnej požiadavke na jednotu rozhodovania súdov v identických prípadoch tuzemský právny poriadok nepozná pravidlo viazanosti senátu odvolacieho súdu právnym názorom vysloveným iným senátom toho istého súdu. Aj proces zjednocovania rozchádzajúcej sa rozhodovacej praxe súdov bol v rozhodnom období až otázkou následnou (otázkou nájdenia rozhodnutí riešiacich rovnakú otázku rozdielne a hľadania medzi nimi toho, ktoré má byť vzorom pre budúce rozhodovanie) a rekonštrukcia procesného práva priniesla na tomto poli zmenu prakticky len na dovolacom súde (inštitút veľkého senátu). Rozdielnosť rozhodovania v zdanlivo identických prípadoch navyše môže mať svoj dôvod a bez poznania konkrétnych skutkových okolností oboch (resp. aj viacerých) porovnávaných prípadov nemožno prijať ani záver, že o identické prípady (skutkovo aj právne) naozaj ide.

18. Dovolací súd tak uvádza, že takto vymedzená námietka dovolateľky 1/ nezakladá opodstatnenosť námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP.

19. Nakoľko konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd tak pristúpil k posúdeniu dovolania dovolateľky 1/ z hľadiska dovolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorej namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to od otázky „či má veriteľ právo na zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutého úveru až do jeho vrátenia, a to aj za obdobie po splatnosti“.

20. Podľa § 432 ods. 1 CSP možno dovolanie, ktoré je prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Právnym posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. So zreteľom na riadne nastolenie právnych otázok spôsobom zodpovedajúcim § 432 ods. 2 CSP a v situácii, že dovolanie dovolateľky je v danom prípade procesne prípustné, dovolací súd teda v zmysle uvedeného pristúpil k právnomu posúdeniu vyššie nastolených právnych otázok dovolateľky.

22. Vo vzťahu k otázke dovolateľky „či má veriteľ právo na zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutého úveru až do jeho vrátenia, a to aj za obdobie po splatnosti“ dovolací súd uvádza nasledovné:

23. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, ktorý vo výrokoch II. a IV. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vo vzťahu k zmluve č. XXXXXX uviedol, že záväzkovoprávny vzťah, ktorý vznikol na základe tejto zmluvy, napriek právnej forme a teda napriek tomu, že po právnej stránke ide o absolútny obchod podľa ustanovenia § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka, je svojím charakterom spotrebiteľským vzťahom. Poznamenal, že žalobkyňa nepochybne výšku splátky úveru oznámila žalovanej jednostranným úkonom až po uzavretí zmluvy o úvere, čím mal súd za to, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. a/ a v/ OZ, pretože zmluva požaduje od žalovanej uhradenie úverovej splátky, o výške ktorej nebola pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaná, resp. ktorej výška nebola upravená priamo v zmluve. Takúto podmienku zákon hodnotí ako neplatnú. Uplatnením uvedenej konštrukcie súd dospel k záveru, že žalovaná je

povinná žalobkyni zaplatiť len to, čo jej bolo reálne poskytnuté, resp. len rozdiel medzi sumou, ktorú žalobkyňa žalovanej reálne poskytla a tým, čo už žalovaná za úver zaplatila. Zároveň vyhovel nároku žalobkyne na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré predstavujú zákonom stanovenú sankciu z omeškania. Avšak v prevyšujúcej časti vo výroku II., v rámci ktorej sa žalobkyňa domáhala zaplatenia úrokov vo výške 4,63 % zo sumy 12.532,67 Eur od 25. novembra 2014 žalobu zamietol. Vo vzťahu k zmluve č. XXXXXX uviedol, že vzhľadom na účel zmluvy a zabezpečenie záložným právom mal za to, že ide o úver, na ktorý sa zákon o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje. Poznamenal, že konštrukcia, ktorá bola použitá pri právnom posúdení prvej zmluvy č. XXXXXX, spočívajúca v sankcii za absenciu základnej obsahovej náležitosti zmluvy - výšky splátky úveru, t. j. že úver je bezúročný a bez poplatkov, teda na tento prípad použiteľná nie je. Zaviazal tak žalovanú na zaplatenie sumy 5.898,40 Eur a v prevyšujúcej časti uplatnenej istiny 2.621,02 Eur žalobu ako nedôvodnú zamietol. Priznal žalobkyni úrok z omeškania zo sumy 5.898,40 Eur od 25. novembra 2014 až do zaplatenia. Avšak v prevyšujúcej časti v o výroku IV., v rámci ktorej s i žalobkyňa uplatňovala úroky v o výške 5,11 % ročne zo zostatku úverovej istiny od 25. novembra 2014 až do zaplatenia žalobu zamietol.

24. Dovolateľka 1/ poukázala na články IV. ods. 5, IV. ods. 2 a 3 zmluvy o úvere a na § 503 ods. 1 a § 503 ods. 3 ObZ, pričom v týchto ustanoveniach je explicitne vyjadrená povinnosť dlžníka zaplatiť úroky z nesplateného úveru odo dňa prvého čerpania až do dňa jeho skutočného splatenia a to aj bez duplicitných dojednaní v zmluvách o úvere. Uviedla, že nakoľko tento nárok na zaplatenie úrokov z úveru vyplýva priamo zo zákona, má za to, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnomu posúdeniu, keď nepriznal nárok na zaplatenie zmluvného nároku po zosplatení úveru.

25. Dovolací súd uvádza, že v danom prípade sú tu dve zmluvy o spotrebnom úvere zmluva č. XXXXXX z 22. mája 2012 a zmluva č. XXXXXX zo 14. decembra 2011.

26. Čo sa týka zmluvy o spotrebnom úvere č. XXXXXX dovolací súd obdobne uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa oznámila žalovanej výšku splátky úveru jednostranným úkonom a to až po uzavretí zmluvy o úvere. Za danej situácie sa tak za podstatné javí skutočnosť, že žalobkyňa požaduje od žalovanej zaplatenie úverovej splátky, o výške ktorej nebola žalovaná informovaná alebo lepšie povedané, uvedená výška splátky nebola zakomponovaná priamo v zmluve. S poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. a/ a v/ OZ a na zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, dovolací súd má za to, že takúto podmienku je potrebné považovať za neprijateľnú a teda aj za neplatnú. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje a vyjadruje správnosť posúdenia súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, keď uzavreli, že žalovaná je povinná žalobkyni zaplatiť len to, čo jej bolo reálne poskytnuté.

27. Dovolací súd tak má za to, že v danom prípade vo vzťahu k tejto zmluve a vo vzťahu k výroku II., proti ktorému smeruje dovolanie, nedošlo zo strany súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu k nesprávnemu právnomu posúdeniu.

28. Vzhľadom na uvedené dovolací súd zamietol dovolanie dovolateľky 1/ proti tej časti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2018 sp. zn. 5Co/404/2017 a rozsudku Okresného súdu Košice I z 25. apríla 2017 č. k. 24C/82/2015-199 vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol vo vzťahu k zmluve o úvere č. XXXXXX z 22. mája 2012.

29. Vo vzťahu k zmluve č. XXXXXX dovolací súd uvádza nasledovné :

30. Súd prvej inštancie a odvolací súd vo vzťahu k zmluve č. XXXXXX uviedli, že vzhľadom na účel zmluvy a zabezpečenie záložným právom mal za to, že ide o úver, na ktorý sa zákon o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje. Poznamenal, že konštrukcia, ktorá bola použitá pri právnom posúdení prvej zmluvy č. XXXXXX, spočívajúca v sankcii za absenciu základnej obsahovej náležitosti zmluvy - výšky splátky úveru, t. j. že úver je bezúročný a bez poplatkov, teda na tento prípad použiteľná nie je. Avšak na druhej strane uviedol, že v danom prípade s a jedná o hypotekárny úver, ktorého právna forma vychádza z Obchodného zákonníka, n o ide teda o spotrebiteľský vzťah, ktorému má byť poskytnutá ochrana v prospech spotrebiteľa. Zaviazal tak žalovanú na zaplatenie sumy 5.898,40 Eur a v prevyšujúcej časti

uplatnenej istiny 2.621,02 Eur žalobu ako nedôvodnú zamietol. Priznal žalobkyni úrok z omeškania zo sumy 5.898,40 Eur od 25. novembra 2014 až do zaplataenia. Avšak v prevyšujúcej časti vo výroku IV., v rámci ktorej si žalobkyňa uplatňovala úroky vo výške 5,11 % ročne zo zostatku úverovej istiny od 25. novembra 2014 až do zaplataenia, žalobu zamietol.

31. Dovolací súd tak vzhľadom na predmetné rozhodnutie poznamenáva, že otázka zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je predmetom dlhodobej diskusie odbornej verejnosti, nakoľko jednoznačné legislatívne riešenie, ktoré by sa výslovne k problematike vyjadriilo, absentuje. Dovolací súd si plne uvedomuje, že v rozhodovacej praxi odvolacích súdov pretrváva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatení úveru.

32. Dovolací súd uvádza, že zmluva č. XXXXXX zo 14. decembra 2011 uzavretá medzi stranami sporu (aj keď sa v danom prípade jedná o hypotekárny úver) je spotrebiteľským vzťahom, ktorému má byť poskytnutá ochrana v prospech spotrebiteľa.

33. Dovolateľka v tejto súvislosti žiadala v zmysle ustanovenia § 241 ods. 1 písm. b/ O.s.p. riešiť právnu otázku označenú vyššie. No medzičasom došlo dovolacím súdom k vyriešeniu nastolenej dovolacej otázky, preto dovolací súd posudzoval nastolenú právnu otázku v zmysle ustanovenia § 241 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

34. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozhodnutie dovolacieho súdu 5 Cdo 42/2020 zo 16. júna 2020, v ktorom dovolací súd pri posúdení obdobnej otázky dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Podľa uvedeného rozhodnutia zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať a j z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere § 497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 OZ). Z ustanovenia § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplateniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platiil úroky až do zaplataenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplataenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa

pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru d o omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprímerane vysokú ako náhradu z a poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlužník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

35. Dovolací súd vzhľadom na predmetné rozhodnutie uvádza, že právny záver vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 42/2020 je aktuálny a dovolací súd naň berie zreteľ aj v preskúmanom prípade. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu dovolateľka opodstatnene namieta, že odvolací súd sa ním zvoleným riešením otázky „či má veriteľ právo na zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutého úveru až do jeho vrátenia, a to aj za obdobie po splatnosti“ odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Teda dovolaním napadnuté rozhodnutie, ako opodstatnene namieta dovolateľka 1/, spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 432 ods. 1 CSP).

36. Vzhľadom na uvedené dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2018 sp. zn. 5Co/404/2017 a rozsudok Okresného súdu Košice I z 25. apríla 2017 č. k. 24C/82/2015-199 vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol vo vzťahu k zmluve o úvere č. XXXXXX zo 14. decembra 2011 a vo výroku o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

37. Vo vzťahu k dovolaniu dovolateľky 2/ dovolací súd uvádza nasledovné:

38. Dovolateľka 2/ vo svojom dovolaní namietala vadu vyplývajúcu z § 420 písm. f/ CSP. Uviedla, že odvolací súd sa odmietol zaoberať uplatnenými prostriedkami procesnej obrany o výške plnenia, ktoré si na dlh započítala žalobkyňa speňažením jej nehnuteľností. Nesprávne priznal žalobkyni nárok na zosplatenie úveru a nijako neposúdil dovolaním napadnutú neúčelnosť trov konania taktiež považuje za nesprávny záver o priznaní poplatku za predčasné splatenie úveru. Má za to, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom výroku zrušil a odložil vykonateľnosť rozhodnutia.

39. Vo vzťahu k námietkam dovolateľky 2/ uplatneným v dovolaní, dovolací súd uvádza nasledovné :

40. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

40.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

41. V súvislosti s touto námietkou dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

42. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v dovolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie dovolateľky 2/ vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP nie je procesne prípustné.

43. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

44. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.